

Motion till riksdagen 2012/13:Kr247

av Agneta Börjesson m.fl. (MP)

En bättre reglerad spelmarknad

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett restriktivt licenssystem för spel och dobbel i Sverige.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att s.k. bettingspel på sport både på internet och genom ombud ska bli föremål för licenser.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verksamheten inom Casino Cosmopol samt automatspel och Lotto ska vara kvar i monopol.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att låta utreda ett eventuellt förbud mot vissa automatspel.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en spelskatt, i form av andel av bruttospelsintäkterna, behöver införas i samband med ett restriktivt licenssystem.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en ny spelutredning.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att låta nuvarande mål för spelpolitiken ligga fast.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra lotterilagen till ramlagstiftning.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om självreglering av spelmarknaden.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att effektlandsprincipen bör innefatta reklam för spel.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Lotteriinspektionen bör ta ett mer stärkt och vidgat ansvar för spelberoendefrågor.

Fel! Okänt namn

Ett restriktivt licenssystem för spel

Spelmarknadens organisering aktualiserades med Spelutredningen 2008 och har sedan dess debatterats. Våra nordiska grannländer har hanterat frågorna om spelmarknaden och statligt monopol olika, något som också får konsekvenser i Sverige. Miljöpartiet de gröna konstaterar att dagens reglering på spelmarknaden är icke-fungerande och att en omreglering behövs.

Målen för den svenska spelpolitiken är en sund och säker spelmarknad där sociala skyddsintressen värnas genom att efterfrågan på spel tillgodoses under kontrollerade former. Ambitionen är att motverka ett överdrivet spelande, som kan leda till spelberoende, och därigenom uppnå ett av målen inom folkhälsoområdet. Dessa mål är utmärkta och ska ligga kvar. Detta föreslås riksdagen ge regeringen tillkänna.

Däremot är det inte alls säkert att målen för spelpolitiken bäst uppnås med dagens reglering av spelmarknaden. Miljöpartiet föreslår därför att fler aktörer släpps in på marknaden enligt ett licenssystem där staten får en delvis ny roll på spelmarknaden. Samtliga aktörer som får licens omfattas av samma regler och system för självreglering. Även skraplotter och online bingo bör ingå i licenssystemet. Verksamheten inom Casino Cosmopol samt automatspel och Lotto bör däremot kvarvara i monopol. Detta ger riksdagen regeringen tillkänna.

Skattenivåer i samband med ett licenssystem

En relativt hög spelskatt bör samtidigt införas på 20 procent av bruttospelsintäkterna, likt Danmark eller Estland. Detta innebär att de utländska bolag som i dag finns på en svensk marknad kommer att behöva betala mer i skatt till svenska staten än vad de i dag betalar exempelvis på Malta. Samtidigt regleras en återbetalningsprocent (den del av intäkterna som ska återgå till spelarna i form av vinster, reglera odds med mera). Genom att sätta ett tak på återbetalningen begränsas spelandet och minskar konkurrensen delvis. Samtidigt öppnas marknaden upp och konkurrensen ökar. Detta ger riksdagen regeringen tillkänna.

Behov av en ny spelutredning

I Danmark har Danske spil, efter omregleringen av den danska spelmarknaden, fortfarande monopol på Lotto, skraplotter och online bingo. Det går med ett restriktivt licenssystem att behålla en del av det nuvarande monopolens verksamheter i ett monopol. Spel på hästar (ATG) ska heller inte omfattas av omregleringen. Spelutredningen är därmed inte aktuell att utgå från till fullo när ett licenssystem utformas för Sverige. En ny utredning behöver därför föregå införandet av ett reglerat licenssystem. I en sådan utredning behö-

Fel! Okänt namn på

ver också eventuella licenser för de fysiska spelombuden, samt förbud av vissa automatspel, ges särskild uppmärksamhet. En ny utredning, i någon form, behöver göras innan systemet slutgiltigt beslutas om. Detta ger riksdagen regeringen tillkänna.

Lotterilagen blir ramlagstiftning

Det är viktigt för att inte snedvrída konkurrensen. En ny ramlagstiftning ska säkerställa att endast licenserade spelbolag ska tillåtas att marknadsföra sig själva och sina speltjänster gentemot potentiella kunder. Miljöpartiet föreslår att lotterilagen görs om till en ramlagstiftning, vilket krävs för att lagstiftningen ska kunna hinna med den snabba teknikutveckling som i dag omger spelmarknaden. Den utveckling som sker omöjliggör i praktiken en förbudslagstiftning. Lotteriinspektionen får en bredare roll i och med detta. Detta ger riksdagen regeringen tillkänna.

Självreglering

Delar av ansvaret som spelbolagen uppbär mot sina kunder ska regleras genom de tillstånd de licensierade spelbolagen får. De kommande licensinnehavande bolagen och reglerande myndigheter har ett gemensamt intresse i att motverka ohälsosamt spelande.

Precis som i Danmark måste det vara möjligt för spelbolagen att tillämpa självreglering och koordinering. Detta bör tillgodoses av ett organ liknande Spelbolagens etiska råd (Sper). Att gå med i Sper bör vara en förutsättning för att få licens och rådets arbete bör uppmuntras och stödjas av berörda myndigheter.

Det ska vara möjligt för spelare att stänga av sig från spelande. Ett flertal bolag har sådana funktioner i dag. Om en kund stänger av sig själv ifrån spel på ett bolag ska han eller hon inte kunna spela på ett annat bolag heller. Spelbolagen bör vara skyldiga att tillhandahålla tjänster som ger spelaren möjlighet att sätta gränser för sina insatser, förluster och den tid man spelar. Spelen får inte ge intryck av att vara skicklighetsbaserade om de är rena slumpspel. Bolagen bör gemensamt sätta egna etiska standarder för reklam och granska varandra. Vidare får ett organ som representerar samtliga reglerade bolag en tyngd varvid man kan sätta press på exempelvis medier att inte ta in annonser från oreglerade bolag. Detta ger riksdagen regeringen tillkänna.

Fel! Okänt namn

Effektlandsprincipen bör innefatta reklam för spel

Effektlandsprincipen (Audiovisual Media Services Directive, 2010/13/EU) i svensk lag appliceras i dag bara på alkoholreklam. Detta är implementerat i radio- och tv-lagen (2010:696 16 kap. 15–16 §§) sedan början av 2011. Det innebär att om en tv-kanal har sändningar riktade mot svensk publik har Sverige rätt att samarbeta med sändarlandets berörda myndigheter för att få tv-företagen att följa svensk lagstiftning.

Det är möjligt att effektlandsprincipen i svenska radio- och tv-lagen bör vidgas till att förutom alkoholreklam också omfatta reklam för spel. En sådan möjlighet bör utredas. Detta ger riksdagen regeringen tillkänna.

Stärkt och vidgat arbete mot spelberoende

Socialstyrelsen har fått uppdraget av regeringen att stödja utvecklingen av vård och behandling av spelberoende. Tidigare hade Folkhälsoinstitutet det uppdraget. I samband med en omreglering av spelmarknaden måste den myndighet som ansvarar för tillsynen, få ett förstärkt och breddat uppdrag att arbeta mot spelberoende. Erfarenheter från samtliga licensierade spelbolag ska inhämtas och användas i arbetet med att minska skadorna av spel och minska riskerna för att dessa skador uppkommer. I dag finns erfarenheter och kunskaper som inte används i det främjande folkhälsoarbetet eller i åtgärder mot spelmissbruk. Lotteriinspektionen bör också få ett mer vidgat ansvar för spelberoendefrågor för att ytterligare stärka arbetet med riskverktyg och kopplingen mellan den faktiska utvecklingen på spelmarknaden och spelberoende.

Ett breddat uppdrag mot spelberoende ska inte enbart begränsas till s.k. betting och spel om pengar. Beroende som utvecklas till andra sorters spelande behöver också vara föremål för utredning och åtgärder. Virtuella pengar i spelvärlden behöver vara föremål för mer forskning. Detta ger riksdagen regeringen tillkänna.

Stockholm den 1 oktober 2012

Agneta Börjesson (MP)

Jabar Amin (MP)

Magnus Ehrencrona (MP)

Maria Ferm (MP)

Agneta Luttröpp (MP)

Tina Ehn (MP)

Peter Eriksson (MP)

Jan Lindholm (MP)